

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 63/2026-57

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **GR REAL s. r. o.**, Bojnická 10, Bratislava, IČO 48 146 358, zastúpenej Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Námestie svätého Egídia 40/93, Poprad, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením krajského súdu namietaným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, prikázať krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov a priznať jej finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavná sťažnosť bola pridelená prostredníctvom technických a programových prostriedkov schválených plénom ústavného súdu [§ 46 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi, ktorý je členom II. senátu ústavného súdu. Ďalšími členmi tohto senátu sú podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 (ďalej len „rozvrh práce“) Ľuboš Szigetihó

a Peter Molnár. Sudca Peter Straka uviedol predsedovi ústavného súdu podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde dôvody svojho vylúčenia z danej veci a uznesením č. k. III. ÚS 663/2025-5 z 5. novembra 2025 bol vylúčený z prejednávania a rozhodovania v tejto veci. V súlade s čl. III ods. 2 písm. b) a c) rozvrhu práce, ktorý je dostupný na webovom sídle ústavného súdu, vylúčeného sudcu druhého senátu Petra Straku zastupuje sudca prvého senátu ústavného súdu Miroslav Duriš.

3. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 63/2026-15 z 28. januára 2026 prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu. Po prijatí veci na ďalšie konanie došlo k zmene právneho zástupcu sťažovateľky. Novým právnym zástupcom sťažovateľky je Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Námestie svätého Egídia 40/93, Poprad.

4. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou 15. januára 2018 Okresnému súdu Prešov domáhala vypratania tam špecifikovaných nehnuteľností v k. ú. [REDAKOVANÉ], ktoré nadobudla na dobrovoľnej dražbe. Dňa 15. mája 2018 žalovaní podali vzájomnú žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Spor bol okresným súdom vedený pod sp. zn. 7C/3/2018.

5. Okresný súd žalobu sťažovateľky o vypratanie, ako aj vzájomnú žalobu žalovaných o určenie vlastníckeho práva zamietol rozsudkom č. k. 7C/3/2018-162 z 12. novembra 2018, ktorý bol v celom rozsahu potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 12Co/68/2019 z 12. decembra 2019.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali obe strany sporu dovolania, o ktorých rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 7Cdo/176/2020 z 8. apríla 2021 tak, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 12Co/68/2019 z 12. decembra 2019 spolu s rozsudkom okresného súdu č. k. 7C/3/2018-162 z 12. novembra 2018 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

7. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 7C/3/2018-361 zo 14. februára 2022 zamietol žalobu o určenie vlastníckeho práva, žalovaným uložil povinnosť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku vypratať predmetné nehnuteľnosti bez povinnosti žalobcu zabezpečiť im bytovú náhradu a náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

8. Proti v poradí druhému rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaní. Sťažovateľka podala odvolanie proti výroku, ktorým jej nebola priznaná náhrada trov konania. Vec bola krajskému súdu predložená 19. mája 2022.

9. Predseda senátu krajského súdu 5. apríla 2023 upovedomil strany sporu, že súd mieni konanie prerušiť podľa § 162 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) otázky nachádzajúce sa v spomínanom upovedomení. K tomuto zámeru sa sťažovateľka vyjadrila podaním z 26. apríla 2023 doručeným okresnému súdu, ktoré bolo krajskému súdu postúpené 3. mája 2023.

10. Krajský súd uznesením č. k. 12Co/22/2022-424 z 11. mája 2023 prerušil konanie podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP a predložil tam uvedené prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru.

11. Sťažovateľka, namietajúc priedahy v napadnutom konaní, podala 5. mája 2023 predsedníčke krajského súdu sťažnosť, ktorá ju v odpovedi sp. zn. 1SprS/24/2023 z 1. júna 2023 vyhodnotila ako zjavne neprípustnú, pričom zdôraznila, že vo vzťahu k namietanému procesnému postupu súdu (výhrady proti prerušeniu konania a predloženiu prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru) nie je oprávnená zasahovať do rozhodovacej činnosti senátu.

12. Uznesenie o prerušení konania vedeného na krajskom súde nadobudlo právoplatnosť 23. mája 2023 a 30. mája 2023 boli prejudiciálne otázky predložené Súdny dvor, ktorý 15. júna 2023 potvrdil ich doručenie.

13. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. augusta 2023 domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12Co/22/2022 z dôvodu zbytočných prietahov v konaní. Uznesením č. k. I. ÚS 124/2024-17 z 29. februára 2024 ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol.

14. Dňa 2. júla 2025 Súdny dvor o prejudiciálnych otázkach krajského súdu rozhodol tak, že tretiu otázku vyhodnotil ako neprípustnú, pričom vo vzťahu k prvej a druhej otázke uviedol Súdny dvor svoje stanovisko.

15. Krajský súd uznesením č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu vo výrokoch II, III a IV, v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

16. Podstatou argumentácie sťažovateľky je skutočnosť, že podľa jej názoru je napadnuté rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné. Sťažovateľka namieta, že v konaní vedenom krajským súdom dochádza aj k zbytočným prietahom a konanie neprebíha v primeranej lehote.

17. Sťažovateľka namieta, že v súlade s § 390 CSP ak už raz odvolací súd rozhodol tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší a vec vráti na ďalšie konanie, a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je opätovne podané odvolanie, odvolací súd už nemôže znovu rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. V tomto prípade už musí odvolací súd sám vo veci rozhodnúť.

18. Krajský súd už raz o odvolaní rozhodoval rozsudkom sp. zn. 12Co/68/2019 z 12. decembra 2019. Krajský súd druhýkrát rozhodoval o odvolaní uznesením č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025.

19. Podľa sťažovateľky v tomto konaní dochádza k zbytočným prietahom. Sťažovateľka je toho názoru, že krajský súd koná nehospodárne z dôvodu, že opätovne zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Krajský súd podľa sťažovateľky koná nehospodárne aj z dôvodu, že samotné konanie vo veci sťažovateľky trvá už od roku 2017, pričom až v roku 2024, t. j. po viac ako 7 rokoch, sa rozhodol iniciovať konanie o prejudiciálnej otázke.

20. Súdny spis bol krajskému súdu doručený 19. mája 2022, napriek tomu krajský súd vo veci nekonal viac ako rok a ani v predchádzajúcom konaní nepovažoval za potrebné obracať sa na Súdny dvor. Od predchádzajúceho rozhodnutia pritom ani nedošlo k objaveniu sa alebo predloženiu nových dôkazov. Jediné čo sa stalo, je to, že najvyšší súd svojím právnym názorom usmernil okresný súd a krajský súd tým spôsobom, aby sa zaoberali nielen ochranou práv žalovaných, ale aj ochranou práv sťažovateľky ako vlastníka nehnuteľnosti.

21. Sťažovateľka zastáva názor, že k porušeniu jej práv došlo tým, že krajský súd sa po rozhodnutí najvyššieho súdu a po tom, ako viac ako rok nekonal vo veci odvolacieho konania, obrátil na Súdny dvor. Uvedené sťažovateľka považuje za neefektívny postup krajského súdu, čo vyplýva z toho, že krajský súd nezdôvodnil, aký vplyv by malo hoci aj kladné zodpovedanie všetkých ním položených otázok na toto konanie, resp. ako a či vôbec môžu aj prípadné kladné odpovede na ním položené otázky zmeniť ustálenú judikatúru v tom, že otázku neplatnosti dobrovoľnej dražby nemôže súd posudzovať v inom konaní než v konaní podľa zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“), a to ani ako otázku prejudiciálnu (predbežnú).

22. Krajským súdom položené otázky sú podľa názoru sťažovateľky neopodstatnené vo vzťahu k prebiehajúcej konaniu a ich zodpovedanie (bez ohľadu na výsledok) nemá reálny dosah na prebiehajúci spor.

23. Právny zástupca sťažovateľky sa na pojednávaniach opakovane dopytoval žalovaných, či si hľadali s rodinou nejaké náhradné ubytovanie, keďže v nehnuteľnostiach bývajú bez vydávania bezdôvodného obohatenia od 15. januára 2018, a odporúčal im, aby si toto našli skôr, ako sa pristúpi k exekučnému vyprataniu. Žalovaní zostávali pasívni, nové bývanie si nehľadali a nevydávali ani čiastočne bezdôvodné obohatenie, ktoré ku dňu podania tejto sťažnosti narástlo za 7 rokov na sumu vyše 60 000 eur.

24. Žalovaní prišli o svoju nehnuteľnosť v dobrovoľnej dražbe a v zákonnej lehote nepodali, resp. vzali späť žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, na základe čoho v zmysle konštantnej judikatúry najvyššieho súdu a ústavného súdu súd ani v konaní o vypratanie a ani v konaní o určenie vlastníckeho práva nie je oprávneným ani ako otázku prejudiciálnu posudzovať platnosť a neplatnosť dobrovoľnej dražby. Zároveň platí, že ak súd v konkrétnom konaní iniciovanom podľa zákona o dobrovoľných dražbách neurčí neplatnosť dražby, nemôže nikto – ani súd v inom konaní spochybňovať prechod práva na dobrovoľnej dražbe.

25. Krajský súd porušil označené základné práva sťažovateľky, keďže znovu zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie napriek tomu, že tak v zmysle zákona urobiť nemohol, ale mal vo veci sám rozhodnúť v súlade s § 390 CSP.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

26. Na výzvu ústavného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti reagoval predseda krajského súdu, ktorý v podaní sp. zn. Spr 51/26 z 27. februára 2026 uviedol, že v čase vydania uznesenia odvolacieho súdu č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025 odvolací súd mal z procesného hľadiska splnené všetky predpoklady na postup podľa § 389 CSP. Podmienky na aplikáciu § 390 CSP splnené neboli, pretože počas celého konania od podania žaloby 15. januára 2018 až do rozhodnutia odvolacieho súdu č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025 v odvolacom konaní rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo ani raz odvolacím súdom zrušené a vec odvolací súd nevrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okrem uvedeného nebol splnený ani ďalší zákonný

predpoklad, a to že by odvolací súd konal v konaní sp. zn. 12Co/22/2022 o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Predmetom odvolacieho prieskumu bolo opätovné rozhodnutie prvoinštančného súdu, keď pôvodný rozsudok bol zrušený v dovolacom konaní, nie odvolacím súdom. Krajský súd mimo napadnutého uznesenia vec kasačne ešte nevybavil, teda ide o prvé kasačné rozhodnutie odvolacieho súdu a z tohto dôvodu zákonný zákaz zrušiť rozsudok viac ako jedenkrát zjavne porušený nebol.

27. Krajský súd dodáva, že v rozsudku C-351/23 Súdny dvor uviedol v bode 104: *„Okrem toho, keďže zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že vnútroštátny súd by mohol konštatovať neplatnosť dražby, o ktorú ide vo veci samej, a v dôsledku toho obnoviť právne vzťahy existujúce medzi žalovanými vo veci samej a bankou pred uskutočnením tejto dražby, vnútroštátny súd by mal z hľadiska uplatniteľného vnútroštátneho práva preskúmať možnosť, ktorou sa tejto banke prostredníctvom akéhokoľvek vhodného procesného postupu umožní zúčastniť sa konania, najmä prostredníctvom dobrovoľného vstupu do konania alebo prípadne prostredníctvom núteného vstupu do konania. Ide o procesnú situáciu, ktorú musí v zmysle explicitného príkazu Súdneho dvora uvedeného v bode 104 rozsudku C-351/23 preskúmať a rozhodnúť prvoinštančný súd. Podľa § 378 ods. 2 CSP na odvolacie konanie sa nepoužije ustanovenie o pristúpení subjektov, preto uvedený pokyn by ani odvolací súd nemohol rešpektovať. Príslušný na rozhodnutie je preto prvoinštančný súd, ktorému bola táto otázka ponechaná na vyriešenie.“*

28. Odvolací súd vychádzal z doktríny priority únieového práva pred vnútroštátnym, a preto sa v prípade, keď v konaní zistil nejasnosti vyplývajúce z aplikácie únieového práva, obrátil na Súdny dvor. Odvolací súd ako vnútroštátny súd nemôže rozhodovať o výklade únieového práva, ale ako jediný je oprávnený závery Súdneho dvora aplikovať na konkrétnu prejednávajúcu vec. Pokiaľ únieový rozmer prejednávanej veci je natoľko relevantný pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu, je dôležité podať žiadosť o prejudiciálne posúdenie bez ohľadu na to, že vnútroštátne konanie sa predĺži.

29. Uznesením č. k. 12Co 22/2022-424 z 11. mája 2023, ktoré sa stalo právoplatné 23. mája 2023, krajský súd konanie podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP prerušil a predložil Súdnemu dvoru tri prejudiciálne otázky týkajúce sa aplikácie únieového práva. Kancelária Súdneho dvora prevzala návrh na prejudiciálne konanie 6. júna 2023, ktoré zaevidovala pod C-351/23. Rozsudok Súdneho dvora (Veľká komora) bol vyhlásený 24. júna 2025 (odvolaciemu súdu doručený 1. júla 2025), kde dal odpoveď na dve otázky položené odvolacím súdom a tretiu otázku považoval za neprípustnú.

30. Odvolací súd po tom, čo sa podrobne oboznámil s prejednávanou vecou a rozsudkom Súdneho dvora, rozhodol napadnutým uznesením a vrátil vec prvoinštančnému súdu so záväzným právnym názorom týkajúcim sa nielen už v minulosti prezentovaného pokynu dovolacieho súdu, ale s akcentom na závery rozsudku Súdneho dvora C-351/23, pretože tento rozsudok je pre účely rozhodnutia v prejednávannej veci záväzný.

31. Ak by odvolací súd rezignoval na postup podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP, došlo by k ohrozeniu jednotného obsahu práva Európskej únie. Samotná odpoveď Súdneho dvora na dve z troch položených otázok svedčí o relevantnosti postupu odvolacieho súdu a o nevyhnutnosti na tieto odpovede v prejednávannej veci prihliadať.

32. Krajský súd uzatvoril, že nie je porušovateľom práv sťažovateľky. Celá dĺžka konania na odvolacom súde od predloženia veci do jej vrátenia okresnému súdu nemá byť pričítaná v neprospech odvolacieho súdu. So zreteľom na uvedené predseda krajského súdu navrhol, aby ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhoviel.

III.2. Vyjadrenie zúčastnených osôb:

33. Na výzvu ústavného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti zúčastnené osoby reagovali podaním doručeným ústavnému súdu 22. februára 2026, v ktorom uviedli, že odvolací súd nemal povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku, ktorej vybavenie bolo spojené s prerušením konania. Ak by prejudiciálnu otázku predložil dovolací súd, konanie na odvolacom súde by bolo kratšie o čas prerušeného konania. Zúčastnené osoby nesúhlasia so zrušením kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu. Podľa zúčastnených osôb ďalšie procesné nástroje na naplnenie rozsudku Súdneho dvora je efektívnejšie vykonať okresným súdom.

34. Slovenská sporiteľňa v úverovej zmluve neuviedla dohodu, ktorá je zákonnou podmienkou predčasnej splatnosti úveru. Napriek tomu úver predčasne zosplatnila a iniciovala proti zúčastneným osobám výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou. Na dražbe zúčastnené osoby namietali, že so Slovenskou sporiteľňou vedú súdny spor o pohľadávku a namietali vykonanie dražby. Ich námietka bola zaznamenaná do notárskej zápisnice notára JUDr. Kavečanského. Aj napriek prebiehajúcemu súdному konaniu sa dom zúčastnených osôb vydražil v druhom kole dražby 18. júla 2017.

35. Zmyslom celej ochrany spotrebiteľa nie je prioritou, aby sťažovateľka lacno kúpila dom zúčastnených osôb a so ziskom ho predala. Takto služby na finančnom trhu nemôžu fungovať.

36. Zúčastnené osoby žili v ťažkých podmienkach. Sťažovateľka iniciovala odpojenie zúčastnených osôb od elektrickej energie. ██████ dostal mozgovú mŕtvicu. Dcéry sú zdravotne postihnuté. Sťažovateľka zriadila k domu vecné bremená, na základe ktorých cudzie osoby môžu užívať dom zúčastnených osôb. Sťažovateľka sa zastrešujúcim spôsobom domáha fyzického vstupu do rodinného domu.

37. Súdny dvor vo veci zúčastnených osôb rozhodol takto: *„V situácii, o akú ide v spore vo veci samej, však nemožno prístup spotrebiteľov kvalifikovať ako úplne pasívny... ods. 76:nebolo od priemerného bežne informovaného a primerane pozorného a obozretného spotrebiteľa možné očakávať, že bude predvídať výklad § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, ku ktorému dospel najvyšší súd päť rokov po uskutočnení dražby, o ktorú ide vo veci samej...“*

38. Zúčastnené osoby zastávajú názor, že v konaní došlo k zbytočným prietahom a v časti zrušenia kasačného rozhodnutia navrhujú ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

39. Podaním doručeným ústavnému súdu 11. marca 2026 bez právnej zástupkyne zúčastnené osoby navrhli, aby ústavný súd vykonal vo veci ústne pojednávanie s cieľom *„... objasniť všetky skutočnosti, ktoré potvrdia nevyhnutnosť zrušenia rozsudku prvostupňového súdu, aby sa mohlo naplniť rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o zapojení banky do konania.“*. Ako prílohu podania zúčastnené osoby predložili príspevok Miroslava Beblavého s názvom *„Čo nás naučil notár Kavečanský“*.

III.3. Replika sťažovateľky:

40. Na výzvu ústavného súdu na repliku k vyjadreniam krajského súdu a zúčastnených osôb právny zástupca sťažovateľky v podaní zo 16. marca 2026 uviedol, že krajský súd v rámci vyjadrenia nereagoval na to, z akého dôvodu došlo k zrušeniu rozhodnutia okresného súdu druhýkrát a z akého dôvodu sám krajský súd nerozhodol vo veci, a to aj napriek tomu, že ide o neprimerane dlhé konanie vo veci vypratania nehnuteľnosti. Krajský súd v konaní o vypratanie otvára otázku vlastníckeho práva, ktorú otvárať nemôže.

41. Krajský súd nezdôvodnil, aký vplyv by malo kladné zodpovedanie všetkých ním položených otázok na toto konanie, resp. ako a či vôbec môžu aj prípadné kladné odpovede na ním položené otázky zmeniť ustálenú judikatúru v tom, že otázku neplatnosti dobrovoľnej dražby nemôže súd posudzovať v inom konaní než v konaní podľa zákona o dobrovoľných dražbách, a to ani ako otázku prejudiciálnu (predbežnú).

42. Postup krajského súdu je teda neefektívny a jeho konaním dochádza k zbytočným prietahom v konaní. Krajský súd koná neehospodárne aj z dôvodu, že samotné konanie trvá už od roku 2017, pričom až v roku 2024, t. j. po viac ako 7 rokoch, sa rozhodol iniciovať konanie o prejudiciálnej otázke.

43. Súdny spis bol krajskému súdu doručený 19. mája 2022, napriek tomu krajský súd vo veci nekonal viac ako rok a ani v predchádzajúcom konaní nepovažoval za potrebné obracať sa na Súdny dvor. Od predchádzajúceho rozhodnutia pritom ani nedošlo k objaveniu sa alebo predloženiu nových dôkazov. Jediné, čo sa stalo, že najvyšší súd svojím právnym názorom usmernil okresný súd a krajský súd tým spôsobom, aby sa zaoberali nielen ochranou práv žalovaných, ale aj ochranou práv sťažovateľky.

44. Sťažovateľka navrhuje ústavnej sťažnosti v celom rozsahu vyhovieť.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

45. K návrhu zúčastnených osôb na vykonanie ústneho pojednávania s tam uvedeným cieľom (bod 39 tohto odôvodnenia) ústavný súd poukazuje na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony a pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny (teda ak pri výklade práva nedošlo k takému excesu, ktorý nadobúda ústavnoprávnu relevanciu, napr. extrémny nesúlad medzi skutkovými zisteniami a právnymi závermi, zjavné ignorovanie podstatnej otázky strany sporu, zjavne nesprávny výklad práva a pod.) a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (napr. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

46. Ústavný súd preto v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podania krajského súdu a vyjadrenia sťažovateľky a zúčastnených osôb, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo súdneho spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

47. Podstatou argumentácie sťažovateľky je namietané porušenie jej základných práv tým, že krajský súd znovu zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie napriek tomu, že podľa názoru sťažovateľky tak v zmysle zákona urobiť nemohol, ale mal vo veci sám rozhodnúť. Sťažovateľka vo vzťahu ku krajskému súdu namieta aj zbytočné prietahy a konanie v neprimeranej lehote, keďže v dôsledku predloženia prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru a zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenia veci na ďalšie konanie došlo k predĺženiu celého súdneho konania.

IV.1. K namietanému porušeniu základných práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu:

48. Ústavný súd prioritne uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

49. Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd uvádza, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

50. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením krajského súdu, aby v kontexte jeho obsahu vyhodnotil obsah námietok prezentovaných sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti. Zároveň posúdil zlučiteľnosť obsahu napadnutého uznesenia s limitmi vyjadrenými v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sa namieta. Inými slovami, posudzoval ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia.

51. Z obsahu ústavnej sťažnosti, príloh k nej priložených a z vyžiadaného spisu okresného súdu a krajského súdu ústavný súd zistil, že okresný súd žalobu sťažovateľky o vypratanie, ako aj vzájomnú žalobu žalovaných o určenie vlastníckeho práva zamietol rozsudkom č. k. 7C/3/2018-162 z 12. novembra 2018. Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 12Co/68/2019 z 12. decembra 2019 bol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdený. Najvyšší súd ako súd dovolací uznesením sp. zn. 7Cdo/176/2020 z 8. apríla 2021 rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu spolu s rozsudkom okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 7C/3/2018-361 zo 14. februára 2022 rozhodol tak, že zamietol žalobu o určenie vlastníckeho práva a žalovaným uložil povinnosť vypratať predmetné nehnuteľnosti. Krajský súd uznesením č. k. 12Co/22/2022-424 z 11. mája 2023 prerušil konanie a predložil Súdnemu dvoru tri prejudiciálne otázky. Dňa 2. júla 2025 Súdny dvor rozhodol o prejudiciálnych otázkach krajského súdu rozsudkom vo veci C-351/23 z 24. júna 2025 tak, že vo vzťahu k prvej a druhej otázke uviedol svoje stanovisko a tretiu otázku vyhodnotil ako neprípustnú. Krajský súd uznesením č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II, III a IV a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

52. V prvom rade je potrebné vyhodnotiť námietku sťažovateľky, že „v súlade s § 390 CSP ak už raz odvolací súd rozhodol tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší a vec vráti na ďalšie konanie, a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je opätovne podané odvolanie, odvolací súd už

nemôže znovu rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie a v tomto prípade už musí odvolací súd sám vo veci rozhodnúť“. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovateľka zvolila vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci už na prvý pohľad zjavne nesprávnu interpretáciu uvedeného ustanovenia, pretože z neho vyplýva, že odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Je síce pravdou, že krajský súd už raz o odvolaní rozhodoval, avšak rozsudkom sp. zn. 12Co/68/2019 z 12. decembra 2019 rozhodnutie okresného súdu potvrdil a k zrušeniu prvého rozsudku okresného súdu a vráteniu veci okresnému súdu došlo až dovolacím súdom. Krajský súd druhýkrát rozhodoval o odvolaní uznesením č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025 a až týmto uznesením po zodpovedaní prejudiciálnych otázok Súdny dvorom krajský súd po prvýkrát rozhodnutie okresného súdu vo výrokoch II, III a IV zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ústavný súd uzatvára, že za ústavne konformný v kontexte zásady „jedenkrát a dost“ premietnutej v znení § 390 písm. a) CSP považuje taký postup odvolacieho súdu, na základe ktorého tento zruší rozhodnutie prvoinštančného súdu a vráti mu vec na ďalšie konanie po tom, ako najvyšší súd v predchádzajúcom dovolacom konaní zrušil rozsudok odvolacieho súdu a zároveň rozhodol aj o zrušení rozsudku prvoinštančného súdu a vrátení veci priamo prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

53. V druhom rade je potrebné tiež prihliadnuť aj na skutočnosť, že z rozsudku Súdneho dvora vo veci C-351/23 z 24. júna 2025 (bod 104) vyplýva, že vnútroštátny súd by mal z hľadiska uplatniteľného vnútroštátneho práva preskúmať možnosť, ktorou sa banke prostredníctvom akéhokoľvek vhodného procesného postupu umožní zúčastniť sa konania, najmä prostredníctvom dobrovoľného vstupu do konania alebo prípadne prostredníctvom núteného vstupu do konania. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že vzhľadom na § 378 ods. 2 CSP (na odvolacie konanie nepoužije ustanovenie o pristúpení subjektov) a § 360 CSP (ak by mal prípadný intervenient záujem vstúpiť do konania, mohol by tak učiniť len do uplynutia lehoty ním podporovanej sporovej strany sporu na podanie odvolania) nemohol postup indikovaný Súdny dvorom na vnútroštátnej úrovni zabezpečiť odvolací súd v napadnutom odvolacom konaní.

54. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd považuje napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II, III a IV a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, za ústavne udržateľné.

55. Vychádzajúc z už uvedených záverov prezentovaných v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto nálezu, ústavný súd dospel k záveru, že ústavnej sťažnosti sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie svojich základných práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu, nie je možné vyhovieť.

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom krajského súdu:

56. Ústavný súd uvádza, že sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. augusta 2023 domáhala vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12Co/22/2022 z dôvodu zbytočných priet'ahov v konaní. Sťažovateľka v predmetnej ústavnej sťažnosti namietala neefektívnosť postupu krajského súdu, keď v dôsledku predloženia prejudiciálnych otázok Súdnu dvoru došlo k prerušeniu konania, a tým k predĺženiu celého konania aj napriek tomu, že podľa jej názoru nie je zrejmé, aký význam môže mať pre toto konanie polozenie predmetných otázok Súdnu dvoru.

57. Uznesením č. k. I. ÚS 124/2024-17 z 29. februára 2024 ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručenú ústavnému súdu 22. augusta 2023 odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, keďže postupu krajského súdu objektívne bránila od 23. mája 2023 (právoplatnosť uznesenia o prerušení konania) zákonná prekážka spočívajúca v prerušení súdneho konania. Zároveň ústavný súd konštatoval, že ak by ďalší priebeh konania po odpadnutí prekážky prerušenia signalizoval vznik priet'ahov, nebráni to sťažovateľke, aby sa domáhala ochrany svojich práv ďalšou ústavnou sťažnosťou.

58. Z uznesenia ústavného súdu č. k. I. ÚS 124/2024-17 z 29. februára 2024 vyplýva, že o námietke sťažovateľky spočívajúcej v existencii zbytočných priet'ahov a konania v neprimeranej lehote z dôvodu predloženia prejudiciálnych otázok Súdnu dvoru už ústavný súd rozhodol. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť sa ústavný súd touto námietkou sťažovateľky nezaoberal a predmetom prieskumu bolo obdobie po rozhodnutí ústavného súdu.

59. Ústavný súd po preskúmaní vyžiadaného spisu krajského súdu konštatuje, že Súdny dvor rozsudkom vo veci C-351/23 rozhodol o položených prejudiciálnych otázkach 24. júna 2025, v dôsledku čoho bolo možné pokračovať v konaní na krajskom súde, ktoré bolo dovtedy prerušené. Krajský súd následne uznesením č. k. 12Co/22/2022-740 z 19. augusta 2025 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu vo výrokoch II, III a IV, v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa názoru ústavného súdu uvedené obdobie (obdobie necelých dvoch mesiacov od rozhodnutia Súdného dvora do rozhodnutia krajského súdu) nesignalizuje možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom krajského súdu.

60. Vychádzajúc z už uvedených záverov prezentovaných v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto nálezu, ústavný súd dospel k záveru, že ústavnej sťažnosti sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom krajského súdu, nie je možné vyhovieť.

61. Vzhľadom na nevyhovenie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v ústavnej sťažnosti už nezaoberal.

62. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2026

Peter Molnár
predseda senátu